

Actieve informatieplicht

gemeente Neerijnen

Colofon

Opgesteld door : K.G. Steenbergen

Datum : augustus 2011

Versie : concept

Document : Notitie

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
<i>Leeswijzer.....</i>	<i>3</i>
2. Actieve informatieplicht.....	4
2.1. Wettelijk kader m.b.t. de actieve informatieplicht.....	4
2.2. Relatie Wob (Wet openbaarheid bestuur) en de actieve informatieplicht.....	4
2.3. Wat als niet wordt voldaan aan de informatieverplichting.....	5
2.4. Welke informatie heeft de raad nodig.....	5
2.4.1. Info t.b.v. de kaderstellende rol.....	5
2.4.2. Info t.b.v. de controlerende rol.....	6
2.4.3. Info t.b.v. de volksvertegenwoordigende rol.....	6
2.5. De invulling van de actieve informatieplicht.....	7
2.6. Algemene uitgangspunten voor informatieverstrekking.....	7
2.7. Wijze van de informatieverstekking.....	7
2.7.1. Raadsvoorstellen.....	7
2.7.2. Besluitenlijsten college B&W.....	8
2.7.3. Lijst ingekomen stukken en Mededelingen.....	8
2.7.4. Informatiebrieven/raadsmemo's.....	9
2.7.5. Verstrekken van inlichtingen aan de raad.....	9
3. Passieve informatieplicht.....	9
3.1. Wettelijk kader m.b.t. de passieve informatieplicht.....	10
3.2. Wanneer blijft informatieverstrekking achterwege.....	10
4. Handvest actieve informatieplicht.....	11
5. Samenvatting.....	12

1. Inleiding

Een belangrijk doel van het dualisme is het versterken van de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende functie van de gemeenteraad. Om deze taken goed te kunnen uitvoeren heeft de raad informatie nodig. In de Gemeentewet is bij de invoering van het dualisme daarom bepaald dat het college **actief** informatie moet verschaffen aan de raad.

De **passieve** inlichtingenplicht bestond al voor de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur en behelst het op verzoek van een raadslid verstrekken van inlichtingen.

Mede voor een goede structurering van de informatieplicht aan de raad en het vastleggen van afspraken op dat gebied is deze notitie opgesteld, aan de hand waarvan in het Presidium en vervolgens in de raadadviescommissie Bestuur en in het college van B&W gesproken kan worden over de mogelijkheden voor verdere structurering en stroomlijning van informatievoorziening van het college naar de raad.

Alle voorhanden zijnde informatie is openbaar, tenzij !

Dit houdt in dat de griffier alleen wordt geïnformeerd over zaken waar de raad over gaat of waarover de raad mag worden geïnformeerd. De informatie die de griffier bereikt, gaat in principe dan ook door naar de raad.

Door de VNG is in samenwerking met het Ministerie van BZK voor gemeenten een (algemene) handreiking actieve informatieplicht opgesteld. Die handreiking is gebruikt voor het opstellen van deze notitie voor onze gemeente. Verder is gebruik gemaakt van voorbeelden uit andere gemeenten, maar dan toegeschreven naar de Neerijnense situatie.

Van belang is overigens niet alleen het opstellen van een handvest (bindende richtlijn) maar ook het respecteren van de verschillende rollen:

- ❖ het college van B&W en de burgemeester in het ruimhartig geven van informatie ten behoeve van een goede taakuitoefening door de raad en
- ❖ de raad in het op gepaste wijze gebruik maken van het recht op informatie!

Het gaat dus niet alleen om de structuur maar zeker ook om de cultuur.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat in op de **actieve informatieplicht**, schetst het wettelijke kader hiervoor, geeft de relatie aan met de Wob en geeft voorbeelden van soorten informatie die nodig zijn voor de raad om tot goede en gedegen besluitvorming te kunnen komen.

Hoofdstuk 3 beschrijft de **passieve informatieplicht** en schetst het wettelijke kader hiervoor. En geeft informatie over het vast te stellen **Handvest actieve informatieplicht Neerijnen**.

Hoofdstuk 4 geeft informatie over het **Handvest actieve informatieplicht**, die als bijlage is toegevoegd.

Hoofdstuk 5 een **korte samenvatting**.

Algemeen: deze notitie is in de hij-vorm geschreven, waarvoor uiteraard ook de zij-vorm kan worden gelezen!

2. Actieve informatieplicht

De actieve informatieplicht is in de Gemeentewet opgenomen om de raad in de gelegenheid te stellen om zijn kaderstellende en controlerende rol waar te maken. Het college en de burgemeester (m.b.t. de eigen functieafhankelijke werkzaamheden en verantwoordelijkheden) worden verplicht open te handelen.

Het college en de burgemeester dienen alle informatie te verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taken nodig heeft. M.a.w. zij dienen openheid van zaken te geven, zodat de raad zijn werk goed kan doen. Dit betekent dat zij de afweging moeten maken wat voor de raad interessante en noodzakelijke informatie is.

Hoewel de actieve informatieplicht vooral in het leven is geroepen om de raad goed in staat te stellen zijn kaderstellende en controlerende taak uit te oefenen, is het verstrekken van de informatie uiteraard ook van belang als het gaat om de uitoefening van eigen bevoegdheden door de raad. Ook hiervoor geldt dat de raad over voldoende informatie dient te beschikken.

2.1. Wettelijk kader m.b.t. de actieve informatieplicht

Gemeentewet artikel 169, lid 2

Zij (college) geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Gemeentewet artikel 169, lid 4

Zij (college) geven de raad vooraf inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in artikel 160 eerste lid onder:

- ❖ e (bevoegdheid tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten),
- ❖ f (bevoegdheid rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures namens de gemeente of het gemeentebestuur te voeren),
- ❖ g (bevoegdheid ten aanzien van de voorbereiding civiele verdediging) en
- ❖ h (bevoegdheid om jaarmarkten of gewone marktdagen in te stellen, af te schaffen of te veranderen),

indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente. In het laatste geval neemt het college geen besluit dan nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Gemeentewet artikel 180, lid 2

Hij (burgemeester) geeft de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

2.2. Relatie Wob (Wet openbaarheid bestuur) en de actieve informatieplicht

Voor de duidelijkheid wordt onderstaand ook de reikwijdte van de Wob toegelicht. De Wob voorziet immers ook in de verplichting om informatie te verstrekken. Echter regelt Wob de informatierelatie tussen het bestuursorgaan en de burger en ziet niet toe op de informatieverstrekking aan raadsleden.

De **wettelijke actieve informatieplicht** houdt in, dat in principe alle informatie van de burgemeester en het college aan de raadsleden beschikbaar wordt gesteld en gaat daarmee verder dan de Wob. De Wob kent een limitatieve opsomming van gevallen, waarin de

informatie niet door een bestuursorgaan aan daarom verzoekende burgers hoeft te worden verstrekt.

De actieve informatieplicht in de Gemeentewet moet gezien worden als een “lex specialis” (bijzondere wetgeving) t.o.v. de Wob. Dit betekent dat deze regeling voorgaat op de algemene wetgeving van de Wob.

Raadsleden bekleden in het gemeentelijke stelsel een belangrijke en bijzondere positie. Zij zijn als gekozen volksvertegenwoordigers verantwoordelijk voor het gevoerde bestuur en mogen voor wat betreft hun informatievergaring niet afhankelijk worden gesteld van de bepalingen van de Wob (en hoeven dus ook nooit een beroep te doen op de Wob). Het college en de burgemeester hebben immers de mogelijkheid aan raadsleden geheimhouding op te leggen betreffende een bepaald onderwerp.

In principe zijn er dus geen gronden op basis waarvan het college het verstrekken van informatie achterwege kan laten. Alleen indien het verstrekken daarvan in strijd is met het openbaar belang, hoeft geen informatie verstrekt te worden. Als het college zich hierop beroept moet zij dat gemotiveerd aangeven.

2.3. Wat als niet wordt voldaan aan de informatieverplichting

De gemeentewet stelt geen sanctie op het niet voldoen aan de verplichting tot het verstrekken van informatie.

Het is voor raadsleden ook niet mogelijk om tegen het niet voldoen aan een verzoek om informatie te verstrekken, bezwaar in te dienen (zoals dat wel mogelijk is voor burgers die een beroep doen op de Wob).

Als aan de informatieverplichting niet wordt voldaan geldt de politieke verantwoordingsplicht, eventueel gevolgd door een motie van wantrouwen en ontslag.

2.4. Welke informatie heeft de raad nodig

Het college houdt zich bezig met het dagelijkse bestuur van de gemeente. De rollen van de raad in het duale bestel zijn:

- ❖ Kaderstellen;
- ❖ Controleren en
- ❖ Volksvertegenwoordiging.

Voor de op juiste wijze kunnen invullen van deze rollen heeft de raad informatie nodig.

Beknopt komt dit op het volgende neer:

2.4.1. Info t.b.v. de kaderstellende rol

De raad kan gebruik maken van formele instrumenten om beleidskaders te stellen. De formele instrumenten zijn de verordende en budgettaire bevoegdheden. Daarnaast stelt de raad kaders door middel van enkele plannen die de raad op grond van diverse wetgeving dient vast te stellen.

De raad heeft bijvoorbeeld kaders gesteld via de (meerjaren)begroting. Aan de hand hiervan kan de wethouder nagaan welke onderwerpen de raad hoog in het vaandel heeft staan en waarover hij dus ook actief moet informeren.

Verder dient het college de raad over *politiek relevante*¹ zaken te informeren, het betreft dan zaken:

1. wat maatschappelijk leeft;
2. wat in de publiciteit staat;
3. die voor de gemeente bestuurlijke, financiële of juridische veranderingen en/of risico's heeft of
4. verschillende belangen dienen.

Wordt aan één van deze punten voldaan, dan dient de raad hierover te worden geïnformeerd.

Voor de kaderstellende rol kan met *veelal informatie op hoofdlijnen* worden volstaan.

2.4.2. Info t.b.v. de controlerende rol

Vooraf voor het uitvoeren van de controlerende rol heeft de raad *goede en soms gedetailleerde informatie* nodig. Tussen college en raad kan worden afgesproken dat wanneer raadsleden gedetailleerdere informatie op een bepaald onderwerp willen ontvangen, zij deze op aanvraag krijgen.

De informatieverstrekking door het college dient gedurende het gehele beleidsproces plaats te vinden, zodat de raad in de gelegenheid wordt gesteld om te controleren. Controle dient zowel tijdens als aan het eind van het beleidsproces plaats te vinden.

Uit de informatie moet in ieder geval afgeleid kunnen worden:

- a) wat het doel was;
- b) of het doel is gehaald;
- c) met welke middelen;
- d) wat de beoogde effecten waren; wat neveneffecten waren en
- e) of het beleid binnen de gestelde kaders past.

2.4.3. Info t.b.v. de volksvertegenwoordigende rol

Een raadslid moet over *voldoende informatie* beschikken om zijn contacten met maatschappelijke organisaties goed te kunnen onderhouden en vragen van burgers te kunnen beantwoorden.

Het gaat er dus om, dat het college goed afweegt welke informatie de raad in welk stadium nodig heeft. Aspecten die het college daarbij moet afwegen zijn:

- a) Wat voor de één een bijkomstigheid is, kan de ander als essentieel beschouwen.
- b) Hoe speelt de tijdsfactor mee.
- c) Wanneer een probleem bij het college bekend wordt, zijn er meestal eerst nog enkele weken nodig om het probleem te analyseren en tot een oplossingsvoorstel te komen. Of de raad dan al actief geïnformeerd moet worden, hangt mede af van de vraag of een probleem (al) is uitgelekt naar de media. Gebeurt dat en is de raad nog niet geïnformeerd, dan is het college te laat. Dit veroorzaakt wantrouwen van raadsleden naar het college en organisatie. Bovendien zorgen vragen achteraf altijd voor een extra belasting van het ambtelijke apparaat.

¹ **Politiek relevant:** als het gaat om een belangenafweging en/of dilemma in de samenleving, het onderwerp leeft in de samenleving of is van belang voor toekomstige generaties, de raad moet of wil er zelf over gaan (zelf beslissen, zelf advies geven of zelf een invloedspoging ondernemen) en er is sprake van inhoudelijke politieke profileringsmogelijkheden.

In principe is het wel aan het college om de burger over beleid wat door het college is vastgesteld te informeren. Wanneer uit de samenleving klachten komen over de uitvoering van het beleid, kan een raadslid deze klachten oppikken en over het beleid vragen stellen en vanuit zijn rol als volksvertegenwoordiger het college tot actie laten overgaan.

2.5. De invulling van de actieve informatieplicht

Globaal zijn er drie mogelijkheden voor het college om aan de actieve informatieplicht invulling te geven:

1. Het college geeft de raad (en/of de commissieleden) zeer veel informatie (meer nog dan nu al het geval is) over de wijze waarop het zijn bestuursbevoegdheden uitoefent. Het zal duidelijk zijn dat op die manier de raad zijn taken niet goed kan vervullen en het risico bestaat dat de raad op de stoel van het college gaat zitten.
2. Het college weegt van geval tot geval af of het nodig is de raad te informeren. Hoewel deze aanpak op zich goed past in een gedualiseerd bestel, is het voorstelbaar dat door politieke relevantie van een onderwerp de raad meer inzicht wil in de beleidsvoering door het college.
3. Tot slot is er een middenweg denkbaar, die in veel opzichten is aan te bevelen. Deze middenweg houdt in dat de raad en het college met elkaar afspreken over welke zaken de raad wordt geïnformeerd. Op deze manier wordt de raad niet overspoeld met informatie, en is anderzijds redelijk gewaarborgd dat hij de voor een effectieve controle en kaderstelling noodzakelijke informatie ontvangt.

2.6. Algemene uitgangspunten voor informatieverstrekking

Uitgaande van die middenweg, kunnen als algemene uitgangspunten voor de informatieverstrekking worden vastgesteld:

- a) Het college dient alle informatie te verstrekken die de raad nodig heeft om zijn taken naar behoren te kunnen vervullen.
- b) De actieve informatieplicht strekt zich uit over alle bevoegdheden van raad én college.
- c) Informatie dient gedurende het gehele beleid- en besluitvormingsproces verstrekt te worden waarbij relevante informatie in een zo vroeg mogelijk stadium wordt verschaft. De raad wordt zoveel mogelijk in staat gesteld actueel op de informatie in te spelen.
- d) Informatie wordt in principe op hoofdlijnen verstrekt. De raad wordt alleen over details geïnformeerd wanneer deze politiek gevoelig c.q. relevant zijn (bijvoorbeeld als het onderwerp maatschappelijk leeft of de publiciteit heeft) of als er specifiek om wordt gevraagd. Dit laatste zal zich vooral voordoen in het kader van de controlerende taak van de raad.

Informatie wordt zoveel mogelijk digitaal verstrekt (via e-mail of beveiligd raadsportaal in het RIS).

2.7. Wijze van de informatieversteking

2.7.1. Raadsvoorstellen

Wat:

Net als nu het geval is worden raadsbesluiten door het college voorbereid en aan de raad voorgelegd in de vorm van een voorstel met conceptbesluit. De raadsvoorstellen dienen in ieder geval die informatie te bevatten waarin het raadsformat thans voorziet. De raadsvoorstellen zijn gericht op besluitvorming door de raad.

Hoe:

De raadsvoorstellen worden via de griffie aangeboden aan de raad- en commissieleden, overige fractieleden en abonneementhouders. Raadpleging van alle achterliggende stukken kan door raad- en/of commissieleden plaatsvinden via de ter inzage gelegde stukken in de leesmap van de raad bij de griffie.

2.7.2. Besluitenlijsten college B&W

Wat:

Het college is, als gevolg van artikel 60, lid 3, Gemeentewet, in beginsel verplicht de besluitenlijst van zijn vergaderingen openbaar te maken. Deze bepaling is niet geschreven voor het verstrekken van de lijsten aan de gemeenteraad maar voor openbaarmaking aan de burgers.

In dit artikel wordt ook geregeld wanneer het college openbaarmaking achterwege laat:

- 1) in het geval geheimhouding ex art. 55 Gemeentewet is opgelegd en/of
- 2) als er strijd is met het openbaar belang.

Met beide uitzonderingen dient het college terughoudend om te gaan; er dient sprake te zijn van zwaarwegende omstandigheden.

In Neerijnen hanteert het college voor haar vergaderingen thans twee besluitenlijsten:

- A. een openbare besluitenlijst: hierop worden in principe alle openbare collegebesluiten in geabstraheerde vorm vermeldt (de zogenaamde A-lijst) en
- B. een besloten besluitenlijst (de zogenaamde B-lijst): hierop worden vermeld:
 - o naar het oordeel van het college de niet-openbare stukken (stukken waarover geheimhouding is opgelegd volgens art. 10 Wob) of ten aanzien waarvan openbaarmaking in strijd is met het openbaar belang;
 - o interne personele aangelegenheden;
 - o aspecten van bedrijfsvoering voor zover op personen gericht en
 - o aangelegenheden die het college in voorbereiding heeft ter latere standpuntbepaling.

Gelet op het belang en de actualiteit van de informatie die de A-besluitenlijst bevat is het noodzakelijk om de vastgestelde besluitenlijst zo spoedig mogelijk na de vergadering ter beschikking te stellen van de raadsleden en te publiceren via de website van de gemeente.

Hoe:

De openbare besluitenlijst wordt digitaal ter beschikking gesteld aan de raad en via de website aan belangstellende burgers. Om kennis te nemen van de achterliggende stukken kunnen raadsleden de achterliggende stukken opvragen/inzien via de griffie.

De niet openbare besluitenlijst wordt niet ter beschikking gesteld.

2.7.3. Lijst ingekomen stukken en Mededelingen

Wat:

Het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad, artikel 21, bevat bepalingen over de behandeling van de ingekomen stukken en mededelingen. Het college kan op deze manier gebruik blijven maken van de mogelijkheden.

Hoe:

Gelijktijdig met de aanlevering van alle overige vergaderstukken (vergaderagenda's, raadsvoorstellen en raadsbesluiten) wordt de Lijst ingekomen stukken aan alle raad- en commissieleden, overige fractieleden en abbonementhouders toegezonden.

2.7.4. Informatiebrieven/raadsmemo's

Wat:

Via het zogenaamde raadsmemo wordt de raad proactief door het college op de hoogte gehouden van de voortgang van prioritaire onderwerpen.

Daarnaast worden raadsmemo's op verzoek (via motie of amendement) van de raad opgesteld over politiek relevante onderwerpen die in de raadsvergadering ter sprake komen.

Informatiebrieven worden veelal opgesteld voor het geven van specifieke informatie m.b.t. de voortgang van een project. Ook komen er veel informatiebrieven binnen van externe partijen/organisaties/verenigingen/instellingen/e.d., die ter kennisname of ter informatie aan de raad- en commissieleden vanuit de griffie worden doorgezonden.

Hoe:

Zowel de raadsmemo's, als de interne en externe informatiebrieven worden fysiek via de postbakjes eens per week toegezonden of dagelijks digitaal aan de raad- en/of commissieleden doorgezonden vanuit de griffie.

2.7.5. Verstrekken van inlichtingen aan de raad

Wat:

In sommige gevallen is het college op grond van de Gemeenwet (artikel 169 lid 4 – zie § 3 – en artikel 160 lid 2) verplicht tot het verstrekken van inlichtingen en het peilen van gevoelens van de raad alvorens een besluit te nemen. In andere gevallen kan dit raadzaam zijn (om politieke redenen of vanwege ingrijpende gevolgen).

Het nemen van het besluit blijft een bevoegdheid van het college.

Hoe:

Via een informerende brief, of als het past bij de mededelingen in de vergadering van de raad, kan het college de raad voorzien van de gevraagde inlichtingen.

3. Passieve informatieplicht

De passieve informatieplicht behelst het op verzoek van een raadslid tot het verstrekken van inlichtingen, van informatie, van gegevens en/of het aanreiken van feiten en argumenten m.b.t. een juiste besluitvorming.

Zoals al eerder in deze notitie is aangegeven, is een belangrijk uitgangspunt daarbij dat raadsleden nooit een beroep hoeven te doen op de Wet openbaarheid bestuur om de gewenste informatie te ontvangen.

De passieve informatieplicht is opgenomen in de Gemeentewet (artikel 155, artikel 169 lid 3 en artikel 180 lid 3) en is door de gemeenteraad uitgewerkt in het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad.

Het betreft de volgende instrumenten / middelen:

- ❖ Schriftelijke vragen (artikel 40 RvO). Dit artikel geeft aan de leden van de raad het recht informatie te vragen over aangelegenheden die tot de bevoegdheid van het college of burgemeester behoren. Het karakter van deze vragen is primair informatief. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats (in ieder geval binnen 30 dagen), mondelinge beantwoording in de eerstvolgende raadsvergadering. Vragen én antwoorden worden digitaal aan alle leden van de raad toegezonden.
- ❖ Interpellatie (artikel 39 RvO). Het is het recht van een raadslid om tijdens een vergadering van de raad over een niet geagendeerd onderwerp inlichtingen aan het college of de burgemeester te vragen dat schriftelijk 48 uur voorafgaand aan de te houden vergadering (behoudens spoedeisende gevallen) wordt gemeld bij de voorzitter. De raad dient hiervoor verlof te verlenen.
- ❖ Inlichtingen (artikel 42 RvO) als bedoeld in artikel 169 lid 3 en artikel 180 lid 3 van de Gemeentewet. Hiervoor is al aangegeven in welke gevallen het college deze inlichtingen actief verstrekt. Maar de raad kan ook vragen om deze inlichtingen te verstrekken. Dan is sprake van passieve informatieplicht. De gevraagde inlichtingen worden mondeling of schriftelijk in de eerstvolgende of in de daarop volgende vergadering gegeven aan alle leden van de raad.
- ❖ Verzoeken om informatie (artikel 1 Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning). In dit artikel is een en ander nader uitgewerkt. Onder informatie wordt in dat kader verstaan ‘eenvoudige verzoeken, van geringe omvang om feitelijke informatie, inzage in of afschriften van documenten die openbaar zijn’.

Daarnaast kan uiteraard ook altijd nog mondelinge vragen worden gesteld, tegen het einde van een vergadering bij de rondvraag. Deze vragen kunnen mondeling en/of schriftelijk door het college worden beantwoord.

3.1. Wettelijk kader m.b.t. de passieve informatieplicht

Gemeentewet artikel 155, lid 1

Een lid van de raad kan het college of de burgemeester mondeling of schriftelijk vragen stellen.

Gemeentewet artikel 169, lid 3

Zij (college) geven de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van de raad gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

Gemeentewet artikel 180, lid 3

Hij (burgemeester) geeft de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van de raad gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

3.2. Wanneer blijft informatieverstrekking achterwege

Geheimhouding kan volgens de Gemeentewet artikel 25 alleen worden opgelegd als een van de gevallen van artikel 10 van de Wob zich voordoet.

Uit wet- en regelgeving en het raadplegen van handreikingen en/of notities van andere gemeenten, kan de conclusie worden getrokken dat alléén zaken die in strijd zijn met het openbaar belang niet aan de raad worden verstrekt. Ook is duidelijk dat *strijd met het openbaar belang* zich niet snel zal voordoen.

Voorts wordt voorgesteld om informatie niet aan de raad te verstrekken als er sprake is van (limitatieve opsomming):

- a. informatie die ernstige inbreuk betekent op de persoonlijke levenssfeer van personen;

- b. informatie die mogelijk strafbare feiten betreft, op grond waarvan die informatie aan het openbaar ministerie is of op korte termijn voorgelegd zal worden en
- c. informatie betreffende een raadslid of leden die een persoonlijk belang hebben bij het beschikken over de gevraagde informatie, welk belang niet voortvloeit uit de functie van raadslid.

Dat impliceert dat alle overige informatie aan de raadsleden (desgevraagd) ter informatie verstrekt dient te worden.

4. Handvest actieve informatieplicht

Hierin worden de uitgangspunten voor het informeren van de raad door het college vastgelegd.

Ter verkrijging van een compact en lokaal toegesneden handvest is er voor gekozen om in dit handvest af te zien van opneming van wettelijke bepalingen. Dit enerzijds omdat veelal die wettelijke bepalingen zijn opgenomen in deze handreiking en anderzijds deze wettelijke bepalingen onder alle omstandigheden van toepassing zijn, waardoor opneming van de wettekst geen extra toegevoegde waarde bezit.

Het **handvest actieve informatieplicht Neerijnen** is bijgevoegd!

5. Samenvatting

De actieve informatieplicht is in de Gemeentewet opgenomen om de raad in de gelegenheid te stellen om zijn kaderstellende en controlerende rol waar te maken. De burgemeester en het college van burgemeester en wethouders worden verplicht open te handelen. *Het college en de burgemeester dienen alle informatie te verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taken nodig heeft.* Dit betekent dat zij de afweging moeten maken wat voor de raad interessante en noodzakelijke informatie is.

Hoewel de actieve informatieplicht vooral in het leven is geroepen om de raad goed in staat te stellen zijn kaderstellende en controlerende taak uit te oefenen, is het verstrekken van informatie uiteraard ook van belang als het gaat om de uitoefening van eigen bevoegdheden door de raad. Ook hiervoor geldt dat de raad over voldoende informatie dient te beschikken.

De actieve informatieplicht is in de Gemeentewet opgenomen in de artikelen 169, lid 2 en artikel 180, lid 2. Naast deze algemene actieve informatieplicht is in artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet een *bijzondere informatieverplichting* voor het college opgenomen. Die specifieke informatieverplichting heeft betrekking op de uitoefening van vier bevoegdheden. Het gaat om de volgende bevoegdheden:

1. de bevoegdheid tot privaatrechterlijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten;
2. de bevoegdheid rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures namens de gemeente of het gemeentebestuur te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten;
3. de bevoegdheid ten aanzien van de voorbereiding van de civiele verdediging en
4. de bevoegdheid om jaarmarkten in te stellen, af te schaffen of te veranderen.

De specifieke informatieverplichting houdt in dat het college en elk van zijn leden afzonderlijk in twee gevallen verplicht zijn om de raad vooraf over de uitoefening van genoemde bevoegdheden te informeren, namelijk:

1. als de raad daarom verzoekt en
2. als de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente.

De *passieve informatieplicht* behelst het *op verzoek van een raadslid* verstrekken van inlichtingen. De *actieve informatieplicht* regelt juist dat *een collegelid uit zichzelf* de raad informeert.

Raadsleden krijgen op diverse manieren informatie van het college. Dit gebeurt in de vorm van raadsvoorstellen, de besluitenlijst van het college, informatiebrieven, antwoorden op gestelde vragen (schriftelijk danwel mondeling), mededelingen in de raad en stukken ter kennisname aan de raad (via de lijst van ingekomen stukken). Het college komt daarmee al in ruime mate tegemoet aan het voorzien van de raadsleden van informatie.

Voor het verder structureren van het aanbieden van (door college) en vragen om (door raadsleden) informatie, is deze notitie bedoeld als leidraad. De uitgangspunten voor het informeren van de raad door het college zijn vastgelegd in het Handvest actieve informatieplicht Neerijnen.